

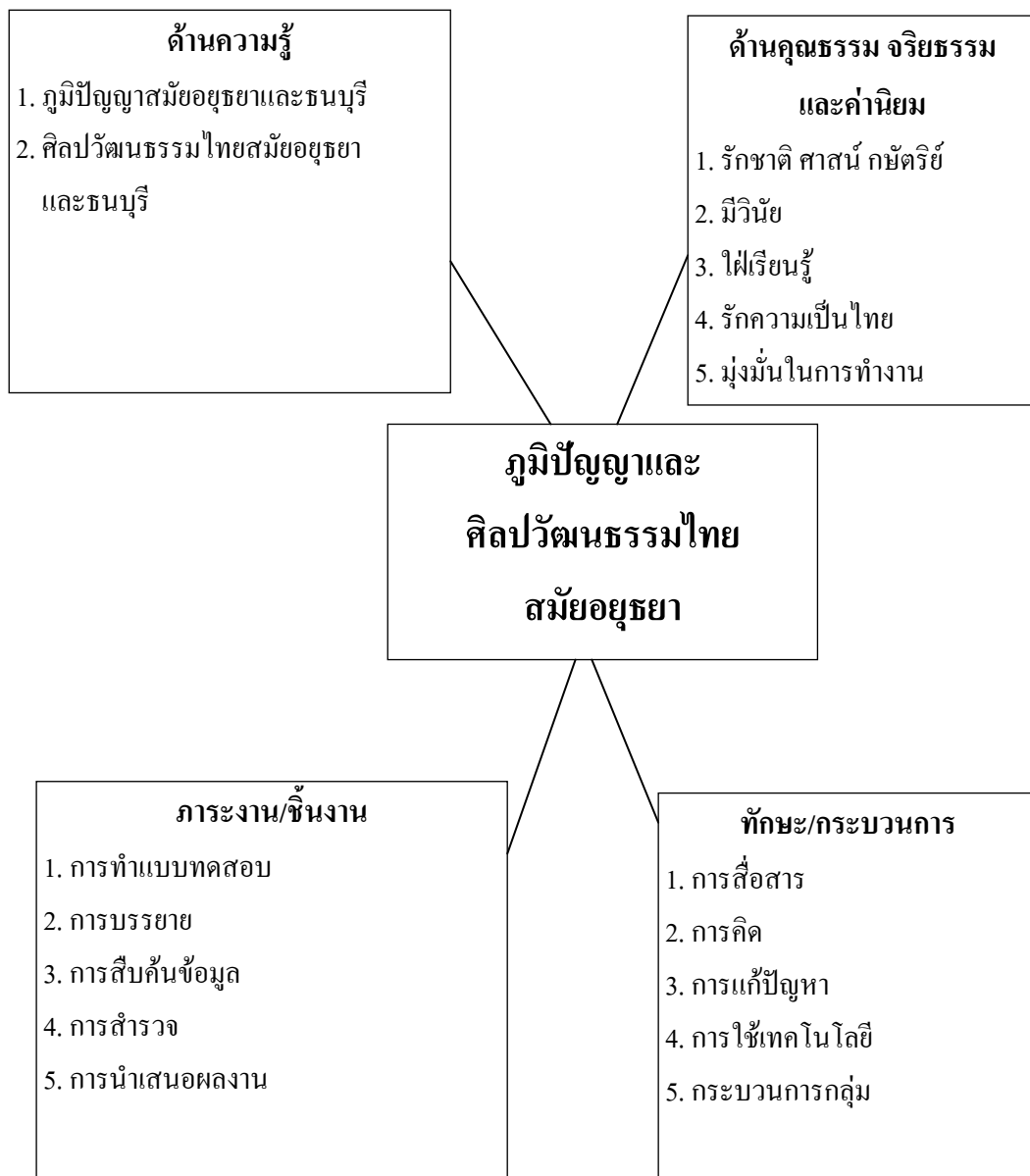
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย

สมัยอยุธยาและธนบุรี

เวลา 3 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี • ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าวต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา (ส 4.3 ม. 2/3)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรคศิลปวัฒนธรรมอันดีงามส่งผลต่อมรดกทางวัฒนธรรมอันมีค่ามาจนถึงปัจจุบัน	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีมีผลต่อสังคมไทยในปัจจุบันอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... <ol style="list-style-type: none"> 1. คำสำคัญ ได้แก่ น้ำตาลปึก ดำราโสดพระนารายณ์ พระพุทธรูปทรงเครื่อง หรดาล เกษียรสมุทร วิทยาธร พญาครุฑ 2. ภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรีเป็นความรู้ความสามารถ ทักษะ และความชำนาญที่สร้างสรรค์ของคนไทย ภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยาและธนบุรีที่ได้สืบทอดต่อมายังสมัยรัตนโกสินทร์มีมากมาย ที่สำคัญได้แก่ การควบคุมกำลังคน อาหาร การกิน บ้านเรือน การแพทย์ และเงินตรา ซึ่งภูมิปัญญาเหล่านี้ได้สืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบัน 3. ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยามีทั้งที่เป็นแบบฉบับอยุธยาแท้ และที่ได้รับอิทธิพลมาจากที่อื่น เช่น จากเขมร จากสุโขทัย ส่วนศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรีได้รับ 	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... <ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายภูมิปัญญาสมัยอยุธยา 2. อธิบายศิลปวัฒนธรรมสมัยอยุธยาและธนบุรี

แบบอย่างมาจากอุทธยาศิลป์วัฒนธรรม ไทยสมัยอยุธยา และธนบุรีแบ่งออกเป็น 4 แขนงใหญ่ ได้แก่ ศิลปกรรม ดนตรีและนาฏศิลป์ วรรณกรรม และประเพณี	
ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 1.1 บรรยายเกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรี 1.2 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี 1.3 สำรวจศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีที่มีประโยชน์ต่อศิลปวัฒนธรรมในปัจจุบัน	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ 1) การทดสอบ 2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ
3. สิ่งที่มีงประเมิน 3.1 ความสามารถ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึก ของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง 3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี กระบวนการกลุ่ม 3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19 ภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรี	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20 ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี	เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19

ภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรี

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย	
สมัยอยุธยาและธนบุรี	เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรีเป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความชำนาญที่สร้างสรรค์ของคนไทยภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยาและธนบุรีที่ได้สืบทอดต่อมายังสมัยรัตนโกสินทร์มีมากมายที่สำคัญ ได้แก่ การควบคุมกำลังคน อาหารการกิน บ้านเรือน การแพทย์ และเงินตรา

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าวต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา (ส 4.3 ม. 2/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายเกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรีในเรื่องต่าง ๆ ได้ (K)
- สนใจศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรี (A)
- นำความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรีไปเผยแพร่ได้อย่างถูกต้อง (P, K)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยอยุธยา และธนบุรี 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็น กลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี
ศิลปะ ➡ ทำสมุดภาพเกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรีแล้วตกแต่งให้สวยงาม

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
3. ครูนำภาพเงินตราสมัยธนบุรีให้นักเรียนดู และซักถามว่าเกี่ยวข้องกับเงินตราสมัยธนบุรีอย่างไร นักเรียนช่วยกันตอบ ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรี
5. ครูจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรีแก่นักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การควบคุมกำลังคน
- 2) อาหารการกิน
- 3) บ้านเรือน
- 4) การแพทย์
- 5) เงินตรา

ในการบรรยายครูอาจใช้สื่ออื่น ๆ ประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน เช่น สไลด์ วิดิทัศน์ ภาพ หรืออาจตั้งประเด็นคำถาม ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อหาคำตอบ

6. ครูสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่บรรยายและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามตามความสนใจ
7. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาดั้งเดิมของประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีอิทธิพลต่อไทยหรือที่ไทยมีอิทธิพลต่อภูมิปัญญาดังกล่าว แล้วส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

8. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

9. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรีที่ทำให้เราเกิดความภาคภูมิใจ
10. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรีในรูปแบบฝึกทักษะ รายวิชา พื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

11. ครูแนะนำให้ให้นักเรียนทำสมุดภาพเกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรี ตกแต่งให้สวยงาม แล้วนำมาเผยแพร่ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

12. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรี โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีคนละ 1 หน้ากระดาษ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ภาพจิตรกรรมสมัยธนบุรี
3. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 ____/____/____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20

ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย

สมัยอยุธยาและธนบุรี

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยามีทั้งที่เป็นแบบฉบับอยุธยาแท้ และที่ได้รับอิทธิพลมาจากที่อื่น เช่น จากเขมร จากสุโขทัย ส่วนศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรีได้รับแบบอย่างมาจากอยุธยา ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีแบ่งออกเป็น 4 แขนงใหญ่ ได้แก่ ศิลปกรรม ดนตรีและนาฏศิลป์ วรรณกรรม และประเพณี

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา (ส 4.3 ม. 2/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีได้ถูกต้อง (P, K)
2. สนใจศึกษาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี (A)
3. สืบค้น สืบถาม และนำความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีไปเผยแพร่ได้อย่างเหมาะสม (P, K)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัย อยุธยาและธนบุรี 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็น กลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

• ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

1. ศิลปกรรม
2. คนตรีและนาฏศิลป์
3. วรรณกรรม
4. ประเพณี

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี
- การงานอาชีพ ➡ สืบค้นข้อมูลเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีจากอินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูซักถามนักเรียนว่ารู้จักศิลปวัฒนธรรมไทยอะไรบ้าง นักเรียนช่วยกันตอบ ครูเขียนคำตอบบนกระดาน
3. ครูให้นักเรียนดูภาพปรากฏการณ์ประเพณีวัดพุทไธสวรรย์ พระเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคล ภาพจากสมุดภาพไตรภูมิโบราณฉบับกรุงธนบุรี แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) ภาพดังกล่าวเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมสมัยใด
 - 2) ภาพดังกล่าวมีอิทธิพลต่อศิลปวัฒนธรรมไทยในปัจจุบันอย่างไร
4. ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงให้ไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

5. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี แล้วบอกวิธีการสืบค้นข้อมูลศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และให้ครูยกตัวอย่างศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีให้นักเรียนฟัง
6. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 1) ศิลปกรรม
 - 2) คนตรีและนาฏศิลป์
 - 3) วรรณกรรม
 - 4) ประเพณี

จากนั้นให้แต่ละคนนำผลงานมารวบรวมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายเพิ่มเติม
7. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน แต่ละกลุ่มสำรวจศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีที่มีประโยชน์ต่อศิลปวัฒนธรรมในปัจจุบันอย่างไร แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกผลการสำรวจ

8. ครูให้นักเรียนนำผลการสำรวจมาร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม

9. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะศิลปกรรม ดนตรีและนาฏศิลป์ วรรณกรรม และประเพณีของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศในช่วงเวลาเดียวกับสมัยกรุงศรีอยุธยาหรือกรุงธนบุรี แล้วเขียนสรุปเป็นความรู้เสริม

10. ครูอธิบายเพิ่มเติมหรือเสริมความรู้ว่า การดูแลรักษาศิลปวัฒนธรรมไทยถือเป็นการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหนึ่ง เนื่องจากถ้าทุกคนช่วยกันดูแลรักษาศิลปวัฒนธรรมจะทำให้คงอยู่กับคนไทยตลอดไป ซึ่งแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนั้นยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยใช้ความรู้ควบคู่ไปกับคุณธรรม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

11. ครูให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยในสมัยอยุธยาและธนบุรี

12. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีและแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

13. ครูยกตัวอย่างและแนะนำให้นักเรียนนำความรู้เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 5 สรุป

14. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมสมัยอยุธยาและธนบุรีโดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิดแล้วตกแต่งให้สวยงาม

15. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน พร้อมเฉลยคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

8. กิจกรรมเสนอแนะ

• ครูให้นักเรียนสอบถามผู้ปกครองหรือผู้รู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยในสมัยอยุธยาและธนบุรี จากนั้นนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ภาพปรากฏประธานวัดพุทไธศวรรย์ พระเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคล ภาพจากสมุดภาพไตรภูมิโบราณ ฉบับกรุงธนบุรี
3. แบบบันทึกผลการสำรวจเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 2 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____